

Skolverket
Att: Asta Modig
106 20 Stockholm

Yttrande över Skolverkets förslag till allmänna råd med kommentarer om bedömning och betygsättning inom vuxenutbildningen

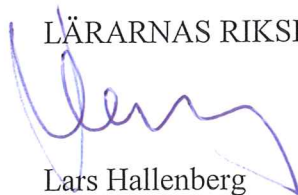
Lärarnas Riksförbund har givits möjlighet att lämna synpunkter på rubricerad remiss.

Förbundet anser att Skolverket i kommentarerna till de allmänna råden om bedömning av tidigare förvärvade kunskaper och kompetenser (1) bör nämna att rektor också bör skapa möjligheter till utbyte och samverkan kring validering mellan olika vuxenutbildningsenheter. Detta för att stimulera erfarenhetsutbyte och på sikt bidra till så likvärdiga bedömningar som möjligt.

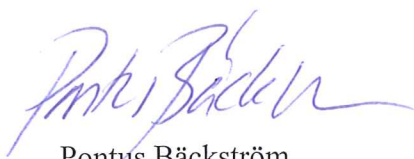
I och med att övriga delar av de allmänna råden är likalydande med de som gäller för bedömning och betygsättning i gymnasieskolan hänvisar förbundet till sitt tidigare remissvar för övriga synpunkter. Remissvaret biläggs som bilaga 1 till detta remissvar.

Med vänliga hälsningar

LÄRARNAS RIKSFÖRBUND

Lars Hallenberg
Kanslichef

Pontus Bäckström
Utredare

Bilaga 1

2012-05-02
MF/PB
Dnr 88/12

REMISSVAR
Dnr 73-2011:01057

Skolverket
Att: Roger Persson
106 20 STOCKHOLM

Yttrande över Skolverkets förslag till allmänna råd om bedömning och betygsättning i gymnasieskolan

Lärarnas Riksförbund har givits möjlighet att lämna synpunkter på rubricerad remiss.

Sammanfattning

- Lärarnas Riksförbund anser att den valda rubrikindelningen av det allmänna rådet är ändamålsenligt
- Förbundets medlemmar uttrycker ett fortsatt behov av kraftfulla implementeringsinsatser kopplat till det nya betygssystemet
- Lärarnas Riksförbund vill se skarpare skrivelser om bland annat rektors ansvar för rutiner kring betygsättning i och med APL samt om skolors organisering för likvärdig bedömning och betygsättning.
- De ökade dokumentationskraven medför en mycket ansträngd arbetssituation för lärare. För att statens intentioner ska kunna förverkligas måste staten ge ett tydligt uppdrag till arbetsmarknadens parter att i avtal reglera hur arbetstiden ska disponeras.

Allmänna kommentarer om betygsreformen

Den bild Lärarnas Riksförbund får från sina medlemmar är att implementeringen av den nya betygsskalan och de nya kunskapskraven hittills skett förhållandevis ojämnt. Vissa lärare uppger att de känner sig förhållandevis trygga i det nya systemet medan andra fortfarande känner sig otrygga. Vissa medlemmar uppger att de enda implementeringsinsatser de nått av är att de blivit tilldelade Skolverkets skrift Kunskapsbedömning i skolan samt boken Gymnasieskola 2011. Olika skolor tycks också bedriva det lokala implementeringsarbetet på olika sätt. Vissa lärare uppger att de knappt fått tid att sätta sig in i vad de nya kunskapskraven innebär för deras ämnen.

Det är centralt för systemets likvärdighet i vilken grad lärarna uppger att de känner sig införstådda med de nya kunskapskraven. Skolverket bör överväga hur det fortsatta implementeringsarbetet ska genomföras och förstärkas, i synnerhet efter att dessa allmänna råd fastställts.

Synpunkter och kommentarer på förslaget

Nedan lämnas förbundets synpunkter och kommentarer till det allmänna rådets olika delar. Kommentarererna följer strukturen för det allmänna rådet.

Planera för bedömning

Allmänna råd (9) och kommentarer

Lärarnas Riksförbund vill särskilt betona skrivningen om rektors ansvar att se till att rutiner finns för bedömning av arbetsplatsförlagt lärande (APL). Förbundet anser att Skolinspektionens slutsatser att APL i många fall inte kan betraktas som en kursplanestyrd verksamhet samt att betygen sätts på oklara grunder är väldigt allvarliga (rapport 2011:2). Yrkeslärare i förbundet vittnar också om att de ofta inte ges reella möjligheter att kunna följa upp elever som är ute på APL samt att diskutera bedömning med handledarna.

Skolverket bör därför överväga om formuleringarna i det allmänna rådet kan skärpas ytterligare samt att Skolinspektionen måste följa upp om en förbättring sker i och med de allmänna råden. Lärarnas Riksförbunds bedömning är annars att detta måste regleras ytterligare.

Undervisa och bedöma

Allmänna råd och kommentarer

Lärarnas Riksförbund anser att det är särskilt viktigt att betona rektors ansvar för lärarnas kompetensutveckling och fortbildning inom bedömning och betygsättning. Detta nämns i kommentarer, men Skolverket bör också överväga ett tillägg i det allmänna rådet (6).

Förbundet vill också betona vikten av de förutsättningar rektor skapar genom skolans organisering (kommentarer s.13). Många gymnasieskolor organiserar numera sina lärare i programarbetslag snarare än ämnesarbetslag. En sådan organisering försvårar ett vardagligt utbyte ämneskollegor mellan, i synnerhet på mindre skolor där ett ämneskollegium i ett litet ämne kan vara begränsat till enstaka personer. De rektorer som ändå väljer organisering i programarbetslag måste skapa reella möjligheter för olika ämnesföreträdare att träffas.

Detta har också betydelse för råden under rubriken ”Sätta betyg” samt kommentarerna under ”Likvärdig bedömning” (s.18f).

Lärarnas Riksförbund välkomnar också det allmänna rådet riktat till huvudmannen (7) om att se till att skolorna fortlöpande arbetar för att bedömningen och betygsättningen ska vara likvärdig med andra skolor. Förbundet anser att uppdraget till huvudmannen också ska handla om att tillse att möten kan ske inte bara mellan olika skolor i landet utan också mellan olika huvudmän (kommunala/fristående) samt mellan skolor från kommuner vars utbildningsmarknad är olika konkurrensutsatt.

Dokumentera och informera

Allmänna råd och kommentarer

Lärarnas Riksförbund kan konstatera att de ökade dokumentationskraven medför en mycket ansträngd arbetssituation för lärare. För att statens intentioner ska kunna förverkligas måste staten ge ett tydligt uppdrag till arbetsmarknadens parter att i avtal reglera hur arbetstiden ska disponeras.

Hela förslaget till allmänna råd för bedömning och betygsättning i gymnasieskolan visar tydligt vilken omfattande arbetsuppgift det är att bedöma och betygsätta elever. Den nogsamma dokumentation som nuvarande förordningar kräver av varje elevs kunskaper och kunskapsutveckling tar oerhört mycket tid i anspråk för de betygsättande lärarna, något som regeringen nu meddelat att de avser att se över. Om inte de ökade dokumentationskraven som detta innebär fullt ut finansieras befarar Lärarnas Riksförbund att dessa allmänna råd blir verkningslösa.

Sätta betyg

Kommentarer

Samarbetet mellan lärare på den egna skolan och andra skolenheter är ett ansvar som inte kan åläggas den enskilde läraren. Rektor måste skapa reella förutsättningar för att detta kan ske, i synnerhet tidsmässiga. Se kommentarerna om skolans organisering i program- eller ämneslag ovan.

Gällande rubriken om de nationella kursproven anser Lärarnas Riksförbund att en hänvisning måste göras till det kommande avsnittet om uppföljning och utvärdering och rektors ansvar för den systematiska uppföljningen. Det är angeläget att läraren relaterar sin bedömning till de prov- och kursbetyg som satts på grupp- och skolnivå, men det måste finnas tillhandahållet material för läraren i respektive ämne för att kunna göra detta. Detta material är i synnerhet ett resultat av det uppföljningsansvar som åligger rektor. Dessa typer av arbetsuppgifter anser Lärarnas Riksförbund vara idealiska för ämnesansvariga gymnasielektorer och förste lärare.

Lärarnas Riksförbund vill i detta sammanhang åter peka på behovet av ett rättningsinstitut för de nationella proven. Ett sådant behövs dels för att öka likvärdigheten i bedömningen av proven, dels för att minska lärarnas arbetsbörda.

Med vänlig hälsning

LÄRARNAS RIKSFÖRBUND

Metta Fjelkner
Förbundsordförande

Pontus Bäckström
Utredare